

**Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий юридичний інститут**

Кафедра цивільного права

**Н.М. Стефанишин
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

***МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для забезпечення самостійної роботи
здобувачів денної форми навчання***

Івано-Франківськ, 2024

ББК 67.9 (4УКР)310

С 20

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол №10 від 26 січня 2024 року).

Затверджено на засіданні Науково-методичної ради Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол №4 від 15 лютого 2024 року).

Рекомендовано до електронного видання Рішенням Вченої ради навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №8 від 29 лютого 2024 року).

Рецензенти:

Гришко Уляна Петрівна

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника

Ковалишин Олександр Романович

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри судочинства навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника

С 20 Стефанишин Н.М. Державне регулювання економічної діяльності. Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів денної форми навчання // Наталія Михайлівна Стефанишин. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 24с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для забезпечення самостійної роботи з навчальної дисципліни «Державне регулювання економічної діяльності», підготовки до здачі іспиту. У посібнику викладені завдання, що виносяться на самостійну роботу з навчальної дисципліни «Державне регулювання економічної діяльності», які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать студентам якісніше оволодіти темою, практичні завдання, задачі, перелік контрольних питань. До кожної теми поданий перелік навчально-наукової літератури, а також перелік нормативно-правових актів.

ББК 67.9 (4УКР)310

© Стефанишин Н. М., 2024

© Прикарпатський

національний університет імені

Василя Стефаника, 2024

ЗМІСТ

<i>ПЕРЕДМОВА</i>	4
<i>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</i>	5
<i>СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ</i>	6
<i>ТЕМА №1. Поняття та сутність державного регулювання економічної діяльності</i>	6
<i>ТЕМА №2. Економічна політика держави та її правове регулювання</i>	11
<i>ТЕМА №3. Планування та прогнозування економічної діяльності</i>	15
<i>ТЕМА №4. Правове регулювання ліцензування господарської діяльності</i>	18
<i>ТЕМА №5. Правове регулювання стандартизації та сертифікації в Україні</i>	20
<i>ТЕМА №6. Правове регулювання захисту прав споживачів</i>	21

ПЕРЕДМОВА

Глобалізація сама по собі змінює світ на єдиних засадах, щодо яких існує згода. Ці процеси найчастіше пов'язані із економічними процесами, які потім супроводжуються політичною інтеграцією. В основі цієї інтеграції лежить ідея солідарності зокрема через концепт світового громадянського суспільства, репрезентованого мережею неурядових організацій

Українська економіка знаходиться на перехресті. Певною мірою така невизначеність, а з іншого боку – нові можливості, пов'язані із недовершеністю правового регулювання. Сучасні тенденції розвитку правової, економічної та політичної системи в Україні, а також, умови в яких сьогодні перебуває наша держава дозволяють цілком істотно змінити ціннісні орієнтири, що може мати вирішальне значення для правового регулювання економічної системи.

Ціннісні установки та орієнтири щодо конкурентоспроможності, належної ділової практики на ринку забезпечують через інструменти економічного конституціоналізму, регуляторної держави та демократичної підзвітності. Засобами їх забезпечення служать верховенство права, незалежні державні регулятори та вимоги прозорості й належної правової процедури.

Запропоноване видання спрямоване на підвищення рівня знань здобувачів в сфері державного регулювання економічної діяльності, що вони отримують не лише на лекційних та практичних заняттях, а й знань, що вони отримують в процесі самостійної роботи шляхом самостійного опрацювання відповідних тем.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення законодавства, що визначає сутність державного регулювання економічної діяльності на сучасному етапі, господарську компетенцію органів державної влади та органів місцевого самоврядування та засоби державного регулювання економічної діяльності, правове регулювання відносин у сфері державного регулювання економічної діяльності, включаючи правову доктрину, положення національного законодавства України.

Метою навчальної дисципліни «Державне регулювання економічної діяльності» є формування у майбутніх фахівців сучасного мислення щодо регулювання економічної діяльності; набуття вмінь та формування компетенції, необхідних для виконання функцій та реалізації відповідних повноважень на основі спеціальних знань про сутність, засоби, механізми та інструменти державного регулювання господарської діяльності.

Основними цілями вивчення дисципліни «Державне регулювання економічної діяльності» є набуття здобувачами знань та розуміння змісту норм законодавства України в сфері державного регулювання економічної діяльності, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації відповідних прав, правильного застосування норм чинного законодавства.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль I. Загальні положення про державне регулювання економічної діяльності.

Тема 1. Поняття та сутність державного регулювання економічної діяльності

Поняття державного регулювання економічної діяльності як метод управління економікою. Державне регулювання економіки як наука, навчальна дисципліна, практична діяльність. Теорії макроекономічного регулювання. Основні типи економічних систем та механізми їх регулювання (планово-державний, ринковий, змішаний). Функції, цілі та об'єкти державного регулювання економічної діяльності. Форми і методи державного регулювання економічної діяльності.

Тема 2. Економічна політика держави та її правове регулювання

Поняття, зміст і види економічної політики держави. Форми реалізації державної економічної політики. Напрями економічної політики держави. Система органів державного регулювання економіки.

Тема 3. Планування та прогнозування економічної діяльності

Планування та прогнозування в забезпеченні державного регулювання економіки. Прогнозування як метод управління економічною діяльністю. Функції та принципи соціально-економічного прогнозування. Державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку. Поняття та види державних цільових програм. Планування економічної діяльності. Види планування (директивне, індикативне планування). Сутність реформування макроекономічного планування. Система макроекономічного планування в Україні. Порядок та вимоги до розроблення планів в сфері господарської діяльності. Бізнес-планування суб'єктів господарювання: поняття, методи, особливості застосування.

Модуль II. Засоби державного регулювання господарської діяльності.

Тема 4. Правове регулювання ліцензування господарської діяльності

Ліцензування як метод державного регулювання економікою: поняття, зміст та значення. Функції та принципи ліцензування. Види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. Органи ліцензування. Поняття, ознаки та види ліцензій. Ліцензійні умови. Порядок отримання ліцензії суб'єктом господарювання. Відмова у видачі ліцензії. Підстави та порядок зупинення (відновлення) дії ліцензії та анулювання ліцензії на здійснення господарської діяльності.

Тема 5. Правове регулювання стандартизації та сертифікації в Україні

Поняття стандартизації. Стандартизація як метод державного регулювання економікою. Етапи розвитку стандартизації. Мета, завдання та функції стандартизації. Рівні та види стандартизації. Національна система стандартизації України. Категорії та види стандартів. Поняття та значення сертифікації продукції. Національні системи сертифікації.

Тема 6. Правове регулювання захисту прав споживачів

Поняття споживача як учасника приватноправових відносин та його правовий статус. Учасники споживчих відносин. Становлення та розвиток законодавства про захист прав споживачів. Цивільно-правові форми регулювання відносин у сфері захисту прав споживача. Права споживачів у сфері цивільного обігу. Захист прав споживача за договорами купівлі-продажу, договорами про надання послуг. Формування державної споживчої політики України у контексті адаптації до європейських стандартів. Державні органи та органи

місцевого самоврядування у механізмі захисту прав споживачів у сфері надання послуг. Недержавні органи у механізмі захисту прав споживачів у сфері надання послуг.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Тема 1. Поняття та сутність державного регулювання економічної діяльності (10 годин)

Методичні рекомендації: в процесі даної теми студенти повинні ознайомитися з нормативно-правовою базою, що стосується державного регулювання економічної діяльності. Шляхом аналізу положень чинного законодавства України, а також, вивчення наукової доктрини студенти мають визначити поняття державного регулювання економічної діяльності як методу управління економікою, дослідити державне регулювання економіки як науку, навчальну дисципліну, практичну діяльність. Окрім того, для визначення впливу економічної діяльності держави на суспільні відносини здобувачі мають освоїти основні типи економічних систем та механізми їх регулювання (планово-державний, ринковий, змішаний); функції, цілі та об'єкти державного регулювання економічної діяльності; форми і методи державного регулювання економічної діяльності.

Питання для самостійної підготовки:

1. Об'єктивна необхідність державного регулювання економіки.
2. Моделі державного регулювання економіки в зарубіжних країнах.
3. Межі державного втручання в економіку.
4. Функції держави в сучасній ринковій економіці.
5. Мета, завдання та особливості державного регулювання економіки перехідного періоду.
6. Система органів державного регулювання економіки.

Тестові завдання:

1. Назвіть чинники, що зумовлюють необхідність державного регулювання економіки:

- а) циклічність економічного розвитку та його прояви (інфляція та безробіття);
- б) соціально несправедливий розподіл доходів;
- в) недовиробництво приватним сектором суспільних благ та послуг;
- г) всі відповіді вірні.

2. До суб'єктів державного регулювання економіки не відносяться:

- а) політичні партії;
- б) громадські асоціації;
- в) законодавчі органи;
- г) приватні підприємства.

3. Об'єкти державного регулювання економіки – це:

- а) носії, виразники та виконавці господарських інтересів;
- б) всі соціально-економічні процеси, що відбуваються в національній економіці в цілому;
- в) сукупність різноманітних важелів, інструментів, за допомогою яких держава реалізує економічну політику;
- г) немає вірної відповіді.

4. До об'єктів державного регулювання економіки відносяться:

- а) економічний цикл;
- б) грошовий обіг;
- в) зайнятість населення;
- г) всі відповіді вірні;
- д) А і Б.

5. До функцій держави не відноситься:

- а) розробка політики соціально-економічного розвитку країни;
- б) формування правових засад функціонування економіки;
- в) сприяння розвитку монополій;
- г) перерозподіл доходів та ресурсів.

6. Держава безпосередньо регулює діяльність:

- а) підприємств з недержавною формою власності;
- б) державних підприємств;
- в) підприємств усіх форм власності;
- г) підприємств змішаної форми власності.

7. Економічні методи державного регулювання економіки – це:

- а) методи, орієнтовані на захист національної економічної безпеки;
- б) комплекс науково обґрунтованих важелів та прийомів, що впливають на економічні процеси і спонукають суб'єктів господарювання до економічної активності;
- в) методи, орієнтовані на стримування економічної активності суб'єктів господарювання;
- г) всі відповіді вірні.

8. В залежності від сфери впливу методи державного регулювання економіки бувають:

- а) загальні, селективні;
- б) прямі, непрямі;
- в) формальні, неформальні;
- г) правові, адміністративні, економічні.

9. В ринковій економіці державне регулювання спрямоване на:

- а) нейтралізацію та пом'якшення ринкових недоліків;
- б) створення державної власності та державних підприємств;
- в) розвиток державного замовлення;
- г) всі відповіді вірні.

10. Яке з тверджень є помилковим: «Вади ринку виникають внаслідок ...»

- а) нездатності ринкового механізму забезпечити оптимальний за Парето розподіл ресурсів»;
- б) зовнішніх ефектів (екстерналій)»;
- в) державного втручання в економіку»;
- г) економічної нестабільності»;
- д) нездатності ринку забезпечити людей суспільними товарами».

11. Ефективним за Парето називається такий розподіл ресурсів, при якому:

- а) кожен суб'єкт ринку не поліпшить свій стан, поліпшивши стан інших суб'єктів ринку;
- б) кожен суб'єкт ринку може поліпшити свій стан без погіршення стану інших

суб'єктів ринку;

8

в) кожен суб'єкт ринку може погіршити свій стан, поліпшивши стан інших суб'єктів ринку;

г) кожен суб'єкт ринку не погіршить свій стан, поліпшивши стан інших суб'єктів ринку;

д) жоден із суб'єктів ринку не поліпшить свого стану без того, щоб не погіршити стану інших суб'єктів ринку.

12. Непрямі методи ДРЕД це:

а) прямий контроль держави над монопольними ринками;

б) система законів та законодавчих актів, що регламентують діяльність суб'єктів господарювання;

в) сукупність опосередкованих засобів державного впливу на діяльність суб'єктів економіки;

г) імперативні методи регулювання.

13. До органів виконавчої влади в Україні належить:

а) Кабінет Міністрів України;

б) Місцеві державні адміністрації;

в) Міністерства;

г) Державні комітети;

д) Верховна рада України.

14. Затвердження Державного бюджету України є функцією:

а) Верховної Ради України;

б) Президента України;

в) Кабінету Міністрів України;

г) Національного банку України;

д) Академії наук України.

15. Забезпечення проведення політики у сфері праці й зайнятості населення є функцією:

а) Верховної Ради України;

б) Президента України;

в) Кабінету Міністрів України;

г) Академії наук України.

16. Призначення на посаду Голови розрахункової палати є функцією:

а) Верховної Ради України;

б) Кабінету Міністрів України;

в) Президента України;

г) Національного банку України;

д) Академії наук України.

17. Розробка і здійснення програм економічного, науково-технічного і культурного розвитку України є функція:

а) Верховної Ради України;

б) Кабінету Міністрів України;

в) Президента України;

г) Національного банку України;

д) Академії наук.

18. Організація і здійснення митної справи є функцією:

а) Верховної Ради України;

б) Кабінету Міністрів України;

9

в) Президента України;

г) Національного банку України.

19. Підготовка та виконання обласних і районних бюджетів є функцією органів місцевого самоврядування;

а) місцевих державних адміністрацій;

б) міністерств;

в) відомств;

г) комітетів.

20. Управління майном, що є в комунальній власності є функцією:

а) органів місцевого самоврядування;

б) місцевих державних адміністрацій;

в) Верховної Ради України;

г) Кабінету Міністрів України;

д) Національного банку України;

21. Утворення, реорганізація та ліквідація комунальних підприємств є функцією:

а) місцевих державних адміністрацій;

б) органів місцевого самоврядування;

в) міністерств;

г) відомств;

д) комітетів.

22. Затвердження загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального розвитку є функцією:

а) Верховної Ради України;

б) Кабінету Міністрів України;

в) Президента України;

г) Національного банку України.

23. Затвердження переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації є функцією:

а) Верховної Ради України;

б) Кабінету Міністрів України;

в) Президента України;

г) Національного банку України.

24. Розробка проекту закону про Державний бюджет України є функцією:

а) органів місцевого самоврядування;

б) місцевих державних адміністрацій;

в) Кабінету Міністрів України;

г) Президента України;

д) Національного банку України;

25. Затвердження рішень про надання Україною позик іноземним державам є функцією:

а) Верховної Ради України;

б) Кабінету Міністрів України;

в) Президента України;

г) Національного банку України;

д) місцевих державних адміністрацій.

26. Затвердження рішень про одержання Україною від іноземних держав позик є функцією:

- а) Верховної Ради України;
- б) Кабінету Міністрів України;
- в) Президента України;
- г) Національного банку України.

Питання для самоконтролю:

1. Які вади ринкової економіки призвели до необхідності втручання держави в економіку.
2. Характерні особливості командної економіки та ступінь втручання в неї держави.
3. Назвіть та охарактеризуйте інструменти ДРЕД.
4. Перерахуйте функції Президента України?
5. Які функції належать до компетенції Верховної Ради України?
6. Які функції виконує Кабінету Міністрів України?
7. Яка структура центральних органів виконавчої влади в Україні?

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №436-ІV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435-ІV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>
6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. №755-ІV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>
8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>
9. Бакалінська О.О. Саморегулювання господарської діяльності в сучасній парадигмі змін. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 50-53.
10. Ілларіонов О.Ю. Інструментарій господарського законодавства. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 98-100.
11. Лукач І.В., Поєдинок В.В. Рекодифікація господарського законодавства України: пошук концепції. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи:

матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 121-123.

12. Новікова Н.Л. Стійкість економіки: інструментарій оцінювання та механізми забезпечення / А.В. Бойко, Н.Л. Новікова та ін.; за ред. А.В. Бойко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 451 с.

Тема 2

Економічна політика держави та її правове регулювання

(10 годин)

Методичні рекомендації: в процесі освоєння даної теми студенти повинні визначити поняття економічної політики держави та окреслити її зміст. Визначити види економічної політики держави, форми та напрями її реалізації. З метою розуміння питання щодо особливостей здійснення економічної політики держави здобувачі мають ознайомитися з системою органів державного регулювання економіки та окреслити їх повноваження.

Питання для самостійної підготовки:

1. Соціально-економічний комплекс регіону як система.
2. Напрямки вдосконалення регіональної структури економіки.
3. Суб'єкти, що реалізують державну політику.
4. Державна регіональна фінансова політика.
5. Зміст, об'єкти, суб'єкти та завдання державної соціальної політики
6. Державне регулювання ринку праці, зайнятості та безробіття
7. Особливості регулювання оплати праці у ринковій економіці. Функції держави у регулюванні оплати праці
8. Завдання державного регулювання рівня життя та соціального захисту населення
9. Система соціального забезпечення та соціального страхування

Тестові завдання:

1. Дати визначення регіону.

- а) регіон – частина території країни, на якій функціонує сформований комплекс галузей виробництва.
- б) регіон – частина території країни, на якій функціонує сформований комплекс галузей виробництва, виробничої та соціальної інфраструктури.
- в) регіон – сформований комплекс галузей виробництва, виробничої та соціальної інфраструктури;
- г) регіон – це територіально-цілісна частина країни, яка відрізняється своєрідністю природного середовища, що зумовлює тип та структуру економіки, яка характеризується своєрідним співвідношенням різних галузей господарства, глибокими та різноманітними зв'язками між ними, закінченим циклом відтворення, спільними рисами історичного розвитку, виробничими навиками, соціально-культурними традиціями населення, функціональними особливостями (спеціалізацією), яка виділена за сукупністю цих ознак в адміністративну одиницю та являє собою підсистему соціально-економічного комплексу країни.

2. Визначити напрямки регіональної економічної політики.

- а) економічний, екологічний, науково-технічний, демографічний;

б) економічний, екологічний, науково-технічний, демографічний, стратегічний;

12

в) соціальний, екологічний, науково-технічний, демографічний, поселенський;

г) екологічний, політичний, управлінський, демографічний.

3. Макрорегіон – це

а) частина території України у складі декількох регіонів чи їх частин, об'єднаних за спільними ознаками, яким притаманні спільні проблеми розвитку, в межах якої реалізуються спеціальні для цієї території програми регіонального розвитку;

б) частина території України межах якої реалізуються спеціальні для цієї території програми регіонального розвитку;

в) частина території регіону, що характеризується територіальною цілісністю та особливостями розвитку, в межах якої реалізуються спеціальні для цієї території проекти регіонального розвитку;

г) частина території України, що характеризується територіальною цілісністю та особливостями розвитку.

4. Мікрорегіон – це

а) частина території України у складі декількох регіонів чи їх частин, об'єднаних за спільними ознаками, яким притаманні спільні проблеми розвитку, в межах якої реалізуються спеціальні для цієї території програми регіонального розвитку;

б) частина території України межах якої реалізуються спеціальні для цієї території програми регіонального розвитку;

в) частина території регіону, що характеризується територіальною цілісністю та особливостями розвитку, в межах якої реалізуються спеціальні для цієї території проекти регіонального розвитку;

г) частина території України, що характеризується територіальною цілісністю та особливостями розвитку.

5. Програма регіонального розвитку – це

а) комплекс взаємопов'язаних завдань регіонального розвитку;

б) комплекс взаємопов'язаних завдань та заходів довготривалого характеру, спрямованих на досягнення визначених цілей регіонального розвитку, оформлений як документ, що готується та затверджується у встановленому законодавством порядку та реалізується через проекти регіонального розвитку, об'єднані спільною метою;

в) система цілей, заходів, засобів та узгоджених дій центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування;

г) функція державного управління з обрання пріоритетів, визначення з урахуванням наявних ресурсів цілей та напрямів розвитку.

6. Державна регіональна політика – це

а) функція державного управління з обрання пріоритетів, визначення з урахуванням наявних ресурсів цілей та напрямів розвитку

б) комплекс взаємопов'язаних завдань та заходів довготривалого характеру, спрямованих на досягнення визначених цілей регіонального розвитку, оформлений як документ;

в) система цілей, заходів, засобів та узгоджених дій центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб для забезпечення високого рівня якості життя людей на всій території України з урахуванням природних, історичних, екологічних, економічних, географічних, демографічних та інших особливостей регіонів, їх етнічної і культурної самобутності;

г) комплекс взаємопов'язаних заходів для розв'язання окремих проблем регіонального розвитку, оформлений як документ за встановленою законодавством формою, яким

13

визначаються спільні дії учасників проекту, а також ресурси, необхідні для досягнення цілей проекту протягом установлених термінів.

7. Проект регіонального розвитку – це

а) комплекс взаємопов'язаних заходів для розв'язання окремих проблем регіонального розвитку, оформлений як документ за встановленою законодавством формою, яким визначаються спільні дії учасників проекту, а також ресурси, необхідні для досягнення цілей проекту протягом установлених термінів;

б) комплекс взаємопов'язаних завдань та заходів довготривалого характеру, спрямованих на досягнення визначених цілей регіонального розвитку, оформлений як документ, що готується та затверджується у встановленому законодавством порядку;

в) система цілей, заходів, засобів та узгоджених дій центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування;

г) функція державного управління з обрання пріоритетів, визначення з урахуванням наявних ресурсів цілей та напрямів розвитку.

8. Середньо- і довгострокове планування – це

а) функція державного управління з обрання пріоритетів, визначення з урахуванням наявних ресурсів цілей та напрямів розвитку, розроблення та виконання взаємопов'язаних завдань і заходів соціально-економічного розвитку на середньо- (від трьох до п'яти років) і довгостроковий (понад п'ять років) періоди;

б) комплекс взаємопов'язаних завдань та заходів довготривалого характеру, спрямованих на досягнення визначених цілей регіонального розвитку, оформлений як документ;

в) узгодження цілей, пріоритетів, завдань, заходів і дій центральних та місцевих органів виконавчої влади;

г) періодичне відстеження відповідних індикаторів на основі офіційних статистичних даних та інформації центральних органів виконавчої влади.

9. Метою державної регіональної політики є

а) створення умов для динамічного, збалансованого розвитку України та її регіонів, забезпечення їх соціальної та економічної єдності, підвищення рівня життя населення, додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина незалежно від його місця проживання;

б) визначення стратегії економічного зростання, цілей та пріоритетів розвитку господарського комплексу, розробка законодавчих актів;

в) підтримання загальної збалансованості економіки, розробка національних програм щодо найважливіших глобальних пріоритетних для країни проблем;

г) періодичне відстеження відповідних індикаторів на основі офіційних статистичних даних та інформації центральних органів виконавчої влади.

10. Обґрунтувати сутність соціальної інфраструктури регіону.

а) взаємопов'язані галузі економіки, що забезпечують потреби населення в обміні, розподілі й споживанні матеріальних та духовних благ;

б) взаємопов'язані галузі економіки, що забезпечують соціально-економічні потреби населення;

в) взаємопов'язані галузі економіки, що забезпечують потреби населення в обміні, розподілі й споживанні матеріальних та духовних благ за місцем проживання;

г) взаємопов'язані галузі економіки, що забезпечують розподіл й споживання матеріальних та духовних благ.

14

Питання для самоконтролю:

1. Особливості регіонального управління.
2. Дайте характеристику ПРП області.
3. Охарактеризуйте демографічну ситуацію в області.
4. Скільки економічних районів на території країни, їх склад.
5. Охарактеризуйте пріоритетні напрямки розвитку області.
6. Характеристика інструментів соціальної політики держави.
7. Моделі соціальної політики держави (американська, шведська, німецька, японська, англосаксонська).
8. Державна служба зайнятості, їх завдання та функції у регулюванні зайнятості населення.
9. Характеристика видів безробіття.
10. Активна та пасивна політика регулювання зайнятості

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №436–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>
6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. №2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. №755–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>
8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>
9. Бакалінська О.О. Саморегулювання господарської діяльності в сучасній парадигмі змін. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 50-53.
10. Ілларіонов О.Ю. Інструментарій господарського законодавства. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 98-100.
11. Лукач І.В., Поєдинок В.В. Рекодифікація господарського законодавства України: пошук концепції. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи:

матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 121-123.

15

12. Новікова Н.Л. Стійкість економіки: інструментарій оцінювання та механізми забезпечення / А.В. Бойко, Н.Л. Новікова та ін.; за ред. А.В. Бойко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 451 с.

Тема 3

Планування та прогнозування економічної діяльності

(10 годин)

Методичні рекомендації: при вивченні даної теми студенти повинні ознайомитися з нормативно-правовими актами в сфері планування та прогнозування в забезпеченні державного регулювання економіки, що дозволить їм відмежувати дані правові категорії, окреслити їх види та аргументувати порядок здійснення прогнозування та планування в сфері економічної діяльності в нашій державі, сьогодні.

Питання для самостійної підготовки:

1. Експертні методи прогнозування: екстраполяція, моделювання, тощо.
2. Класифікація цільових комплексних програм та досвід їх використання у світовій практиці.
3. Структура та зміст розділів цільової комплексної програми.
4. Методологія індикативного планування. Державний
5. Система та класифікація методів прогнозування
6. Система та класифікація соціально-економічних прогнозів.
7. Структура Державного плану (програми) економічного і соціального розвитку України.
8. Цілі, пріоритети, показники, індикатори в індикативних планах.

Тестові завдання:

1. Макроекономічне планування – це:

- а) свідома діяльність держави з метою досягнення бажаного стану національної економіки;
- б) розробка моделі досягнення бажаного й очікуваного стану національної економіки за умов одночасного визначення шляхів, способів, засобів і термінів забезпечення цього стану та кінцевих результатів;
- в) наукове передбачення розвитку й результату функціонування суспільного відтворення, яке базується на визначенні його закономірностей, тенденцій соціального та науково-технічного прогресу, об'єктивних залежностей й причинно-наслідкових зв'язків;
- г) всі відповіді вірні;
- д) А і Б.

2. До об'єктів макроекономічного планування не відносяться:

- а) економічні процеси;
- б) соціальні процеси;
- в) науково-технічні процеси;
- г) демографічні процеси.

3. До методів макроекономічного планування не відносять:

- а) балансовий метод;
- б) нормативний метод;
- в) метод пропорційності;

г) економіко-математичні методи.

4. У залежності від об'єкту планування виділяють плани:

- а) короткострокові, середньострокові, довгострокові;
- б) національні, регіональні, корпоративні;
- в) економічні, соціальні;
- г) індикативні, стратегічні, індерикативні.

5. Директивне планування – це:

- а) спосіб управління економікою країни за допомогою розробки обов'язкових для виконання завдань щодо виробництва, розподілу продукції та послуг;
- б) спосіб регулювання економічних процесів за допомогою постановки певних цілей, визначення пріоритету розвитку національної економіки і застосування державних фінансових та інших стимуляторів для їх реалізації;
- в) спосіб оцінки існуючих і очікуваних у майбутньому умов діяльності з урахуванням внутрішніх та зовнішніх факторів, на базі яких розробляється стратегія розвитку.

6. До суб'єктів макроекономічного планування не відносять:

- а) державу;
- б) акціонерні товариства;
- в) профспілки;
- г) приватні підприємства.

7. Принцип адаптації макроекономічного планування означає:

- а) оперативне коригування планових завдань у зв'язку із зміною умов і завдань соціально-економічного розвитку країни;
- б) базування планових розрахунків на вивченні статистичних і фактичних даних, аналізі практичного досвіду;
- в) необхідність розробки конкретних механізмів реалізації плану;
- г) необхідність врахування у процесі планування світових економічних, екологічних та соціальних стандартів.

8. Виконання директивного плану призводить до:

- а) знищення конкуренції, створення умов для монополізму;
- б) зниження ефективності виробництва та якості товарів;
- в) виникнення постійного товарного дефіциту;
- г) всі відповіді вірні.

9. До методів макроекономічного планування не відносять:

- а) метод системного аналізу;
- б) балансовий метод;
- в) економіко-математичне моделювання;
- г) метод мозкових атак.

10. До видів макроекономічного планування не відносять:

- а) директивне планування;
- б) стратегічне планування;
- в) індикативне планування;
- г) балансове планування.

11. Засіб регулювання економічних процесів за допомогою визначення певних цілей і пріоритетів розвитку національної економіки з використанням фінансових та інших стимулів для їх реалізації:

а) індикативне планування;

17

б) регулятивне планування;

в) директивне планування;

г) індирективне планування

12. Спосіб управління національною економікою за допомогою розробки обов'язкових для виконання завдань для виробництва та розподілу продукції та послуг:

а) індикативне планування;

б) регулятивне планування;

в) директивне планування;

г) індирективне планування.

13. Виявлення та аналіз закономірностей і тенденцій розвитку національної економіки, передбачення змін у ньому і створення наукової бази для економічної політики та державного регулювання економіки:

а) макроекономічне планування;

б) регулятивне планування;

в) макроекономічне прогнозування;

г) цільові державні програми

14. Науково обґрунтоване передбачення можливого стану об'єкта в майбутньому, можливих шляхів і строків його досягнення:

а) макроекономічне планування;

б) план;

в) прогноз;

г) цільова програма.

Питання для самоконтролю:

1. В чому сутність системного аналізу як методу макроекономічного планування.
2. Характеристика балансового методу макроекономічного планування.
3. Зміст нормативного методу макроекономічного планування.
4. В чому сутність економіко-математичного моделювання, як методу макроекономічного планування.
5. Місце макроекономічного планування у системі державного регулювання економіки.
6. Обґрунтування ресурсного забезпечення заходів програми.
7. Життєвий цикл, етапи цільової комплексної програми.

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994р. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01. 2003. №436–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435 –IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>

5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>

18

6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>

7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. №755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>

8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>

9. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23.03.2000. №1602-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>

9. Бакалінська О.О. Саморегулювання господарської діяльності в сучасній парадигмі змін. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 50-53.

10. Ілларіонов О.Ю. Інструментарій господарського законодавства. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 98-100.

11. Лукач І.В., Поєдинок В.В. Рекодифікація господарського законодавства України: пошук концепції. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 121-123.

12. Новікова Н.Л. Стійкість економіки: інструментарій оцінювання та механізми забезпечення / А.В. Бойко, Н.Л. Новікова та ін.; за ред. А.В. Бойко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 451 с.

Тема 4

Правове регулювання ліцензування господарської діяльності (10 годин)

Методичні рекомендації: за результатами вивчення теми здобувачі повинні окреслити порядок ліцензування видів господарської діяльності, функції та принципи ліцензування. Здобувачі також мають ознайомитися з діяльністю органів ліцензування. Окрім того, студенти виокремити види ліцензій, що видаються особам для здійснення визначеної ними господарської діяльності та особливості ліцензійних умов.

Питання для самостійної підготовки:

1. Поняття та ознаки ліцензування.
2. Поняття ліцензії, її зміст та порядок отримання.
3. Документи, що подаються для проведення реєстраційних дій.
4. Контроль та відповідальність у сфері ліцензування.

Задачі:

Задача 1.

Приватний підприємець Левін, у 2007р. створив підприємство, що займається дезинсекційними і дератизаційними роботами, отримав у встановленому порядку ліцензію на здійснення такої діяльності. У 2008 р. зареєстрував два відокремлених підрозділи (філії). При 19

проведенні перевірки податковою інспекцією встановлено, що минуло 2 тижні, як закінчився термін, на який видавалася ліцензія на здійснення такої діяльності, окрім цього обидві філії підприємства здійснюють діяльність на основі нотаріально засвідчених копій ліцензії. У результаті діяльність підприємства та філій була призупинена. Л. звернувся зі скаргою до експертно-апеляційної ради на неправомірність дій податкової інспекції, так як тиждень назад він подав документи на продовження ліцензії. Вирішіть питання по суті.

Задача 2.

За несвоєчасне повідомлення органів реєстрації про зміну місцезнаходження, була скасована державна реєстрація туристичної фірми «Пік». Оскільки підстави для анулювання ліцензії, на думку керівників фірми були відсутні, а за 35 туристичних подорожей оплата клієнтами була внесена передчасно, туристична фірма продовжувала свою діяльність. Дайте оцінку ситуації, що склалася.

Питання для самоконтролю:

1. Поняття анулювання ліцензії, його види та підстави.
2. Принципи державної політики у сфері ліцензування.
3. Особливості та обов'язки експертно-апеляційної ради з питань ліцензування.
4. Перелік та повноваження органів ліцензування
5. Перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню.
6. Ліцензійні умови: ознаки, особливості.

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003. № 436–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>
6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. №2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755– IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>
8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>
9. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015. №222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

10. Бакалініська О.О. Саморегулювання господарської діяльності в сучасній парадигмі змін. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 50-53.

20

11. Ілларіонов О.Ю. Інструментарій господарського законодавства. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 98-100.

12. Лукач І.В., Поєдинок В.В. Рекодифікація господарського законодавства України: пошук концепції. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. С. 121-123.

13. Новікова Н.Л. Стійкість економіки: інструментарій оцінювання та механізми забезпечення / А.В. Бойко, Н.Л. Новікова та ін.; за ред. А.В. Бойко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 451 с.

14. Запотоцька О.В., Тімашов В.О. Ліцензування як один із засобів державного регулювання: теоретико-правові засади. *Право і суспільство*. 2020/4. URL: <http://pravoisuspilstvo.org.ua/index.php/archiv?id=153>

15. Біла книга «Ліцензування як інструмент обмеження доступу до ринків». URL: <https://eu4business.org.ua/useful-materials/white-paper-licensing-as-an-instrument-of-restriction-of-access-to-markets/>

Тема 5

Правове регулювання стандартизації та сертифікації в Україні (10 годин)

Методичні рекомендації: в межах освоєння теми здобувачі повинні ознайомитися з особливостями здійснення стандартизації та сертифікації в Україні. В результаті вивчення положень нормативно-правових актів з питань стандартизації та сертифікації студенти мають аргументувати ознаки даних правових явищ та визначити їх зміст. Шляхом дослідження наукової доктрини в даній сфері здобувачі повинні продемонструвати знання з питань здійснення національної систем стандартизації та сертифікації в Україні.

Питання для самостійної підготовки:

1. Зобразіть схематично класифікацію стандартів, визначених в положення чинного законодавства України.
2. Охарактеризуйте національну систему сертифікації продукції та визначіть її особливості.
3. Охарактеризуйте особливості міжнародної стандартизації та сертифікації.
4. Окресліть міжнародне правове регулювання стандартизації та сертифікації.

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994р. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01. 2003. №436–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>
6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. №2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. №755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>
8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>
9. Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014. №1315-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1315-18>
10. Про сертифікацію продукції: Лист Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 25.06.2005. №5183-2-4/24. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/card/v4_24609-05

21

Тема 6

Правове регулювання захисту прав споживачів

(10 годин)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми здобувачі повинні ознайомитися з положеннями як загальних, так і спеціальних нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини в сфері захисту прав споживачів. Здобувачі мають виокремити категорію споживача як учасника приватноправових відносин та окреслити його правовий статус, а також, дослідити правовий статус інших учасників споживчих відносин. Особливу увагу, студенти повинні приділити системі державних органів та органів місцевого самоврядування, а також, недержавним органам у механізмі захисту прав споживачів.

Питання для самостійної підготовки:

1. Основні права та обов'язки споживачів.
2. Відповідальність виробника
3. Гарантійні зобов'язання.
4. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів.

Задачі:

Задача 1.

Ігнатенко Л. Я. звернулася до суду з позовом до приватного підприємця Войнаровського О. Р. про розірвання договору купівлі-продажу та відшкодування збитків, обґрунтовуючи свої вимоги тим, що відповідач порушив її право споживача на інформацію про якість товару, зокрема не повідомив, що дублянку рекомендовано чистити лише в спеціалізованих хімчистках, а не прати в домашніх умовах. Відповідач відмовився задовольнити позов, обґрунтовуючи тим, що продав їй товар належної якості, який містив на собі ярлик з відповідною інформацією, а дефекти з'явилися внаслідок звичайної експлуатації дублянки та застосування на виробі розчинників побутового характеру. Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 2.

Громадянка Труш В.І. придбала на ринку Барабашова термос для харчових продуктів. Коли вдома вона випробувала окропом, термос почав розповсюджувати неприємний запах хімічної речовини та через годину окріп охолонув до рівня кімнатної температури. Труш В.І. невдоволена істотними недоліками товару звернулася до продавця, в якого придбала термос.

22

Але продавець сказав, що він не продавав їй ніякого термосу і взагалі заявив, що купований на ринку товар не підлягає поверненню. Постраждала звернулася до Держспоживінспекції. Які права має споживач в разі придбання ним товару неналежної якості? Чи може Держспоживінспекція притягнути продавця неякісного товару до відповідальності? Що для цього потрібно?

Задача 3.

Громадянин Сирніков С.В. звернувся до суду з позовом до магазину «Білий слон» про розірвання договору купівлі-продажу мікрохвильової пічі, оскільки під час її продажу продавець-консультант не надав інформацію, а також інструкцію про порядок експлуатації товару. В результаті, не маючи належної інформації про правила використання мікрохвильової пічі, позивач під час її експлуатації використовував металевий посуд, що заборонено інструкцією і що призвело до виходу даного електроприладу з ладу. Яке рішення повинен прийняти суд?

Питання для самоконтролю:

1. Право на безпеку продукції (товарів, результатів робіт).
2. Право на належну якість продукції (робіт та послуг) і право на інформацію про товар (роботи та послуги).
3. Право споживача на обмін товару належної якості.
4. Зміст законодавства про захист прав споживачів.
5. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів.

Список рекомендованих джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1994. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-153>.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. №435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/959-12>
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-%D0%B2%D1%80>
6. Кодекс із процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018. №2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. №755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/755-15>
8. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України № 367 від 27.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-п#n37>
9. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991. №30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>

10. Блажівська Н. Є. Теоретико-методологічні та прикладні засади застосування практики ЄСПЛ при захисті майнових прав: автореф. дис. ... док. юрид. наук.: 12.00.03. Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль, 2020. 19с.

23

11. Горблянський В.Я. Захист прав споживачів за договором про надання послуг: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Навч.-наук. юрид. ін-т ДВНЗ "Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника". 2019. 200с.

Для нотаток